

SZALAGFŰRÉSZ ÜZEMELTETÉSI UTASÍTÁSA

1. A berendezés rendeltetése:

Az asztalos szalagfűrészgép a feldolgozó iparban széles körben alkalmazott géptípus. Különböző faanyagok egyenes és íves vágására szolgál. A forgácsoló főmozgást a fűrészlap végzi, míg az előtoló mellékmozgást a munkadarab.

Használatának alapvető feltétele, hogy a feldolgozandó faanyag legalább egy sík felülettel rendelkezzen.

A szalagfűrészgépek egyoldali fogazással ellátott és végtelenített fűrészszalaggal forgácsolnak. A mennyiségi és minőségi termelés, a fűrészszalag élettartama, elsősorban a helyes beállítástól, feszítéstől és járatástól függ.

A szalagfűrészgépet csak a technológiai és munkavédelmi utasítások betartásával szabad használni.

2. Személyi feltételek:

A gép kezelését 18. életévét betöltött, szakmunkás képesítéssel rendelkező, vagy a gép kezelésére külön betanított, egészségileg alkalmas személy végezheti.

A gépet csak olyan dolgozó használhatja, aki a gép kezelésével kapcsolatos szakmai és munkavédelmi ismereteket elsajátította.

Betanulási idő: 1 hónap.

Begyakorlási idő: 3 hónap.

A betanulás és begyakorlás idejére fokozott felügyeletet kell biztosítani.

Anyagmozgatáshoz, valamint a gép kiszolgálásához minimális létszám: 1 fő.

3. Veszélyforrások:

- a kicsapódó szalag.
- a tárcsához és a nagy sebességgel haladó fűrészszalaghoz történő hozzáérés

4. Védőeszközök, védőberendezések:

A gépet védőberendezések nélkül üzemeltetni TILOS, ez vonatkozik a beállítási és próbavágási műveletekre is.

Egyéni védőeszközök

- Földugó, vagy fültok
- Porvédő maszk (géptakarításnál, karbantartásnál)
- Ötujjas védőkesztyű (üzemzavar elhárításnál)

A gép kezelője köteles a munkavégzés során rendeltetésszerűen használni az egyéni védőeszközöket.

A gép kezelője köteles a munkahelyen:

- Zárt ujjú testhez simuló, jó állapotban levő munkaruhát viselni.
- Zárt, a lábat jól tartó lábbelit viselni, tornacipő, szandál, papucs nem lehet.
- A munkavégzéshez előírt védőfelszerelést használni.
- Hosszú haj esetén a haját teljesen elfedni (kendőt, sapkát viselni).

5. A gép üzembe helyezése

A gép üzembe helyezője köteles ellenőrizni az alábbi dokumentumok meglétét:

- üzemeltetési dokumentáció
- munkavédelmi minősítő bizonyítvány vagy megfelelőségi tanúsítvány
- érintésvédelmi mérési jegyzőkönyv
- gépkezelési utasítás

Üzembehelyezésnél fellépő veszélyek:

- mozgó, forgó egységek
- megmunkálandó anyag mozgása,
- villamos berendezések (áramütés)

6. A gép kezelése, üzemeltetése

A szerszámra vonatkozó előírások

A fűrészszalag levágott végeit a forrasztási átlapoláshoz szakszerűen le kell csiszolni. A kézi reszelést kerülni kell! A ferdére lecsiszolt él 0,1 mm-nél vékonyabb ne legyen. A keskeny vagy terpesztett fokú darabolófűrész szalagok végtelenítésénél figyelembe kell venni a fogterpesztés sorrendjét is.

Különös gondot kell fordítani az összeforrasztandó felületek fémtiszta voltára is. A szennyezett, zsíros felület rosszul forrasztható. A szalagfűrészek leggyakrabban azokon a helyeken szakadnak el, ahol valamilyen ok következtében - leggyakrabban helytelen üzemeltetésből eredő - repedések keletkeznek. Ilyen okok lehetnek:

- a fűrész tárcsák helytelen felszerelése
- a tárcsák excentritása,
- a lap túlságos megfeszítése,
- vastag fűrészlap felszerelése kis átmérőjű tárcsákra,
- túl nagy előtolás,
- a fűrész tárcsák koszorújának egyenetlenségei,
- a vezetővonalzó helytelen felszerelése,
- a fűrészlap anyaghibái.

Ha a fűrészlapon (szalagon) olyan repedés van, amelynek méretei meghaladják a fűrész szélességének 10-15 %-át, akkor a sérült részt ki kell vágni, a végeket újra össze kell forrasztani. Ha a repedés hossza kisebb a fűrész szélességének 10 %-ánál, akkor további növekedését a repedés végén 2-2,5 mm átmérőjű feszültségcsökkentő furattal kell megszüntetni. Tilos a repedéseket kimetszeni, ill. kipontozni, mivel ezek inkább növelik a feszültségcsúcsokban keletkező feszültségértékeket.

A gép indítása

A gép indítása előtt a gép kezelőjének minden esetben ellenőrizni kell az alábbiakat:

- A gép elektromos kábeleinek, csatlakozásainak, kapcsolóinak épségét.
- A kerekek központosított ütésmentes futását, biztonságos felerősítését.

- A kopott, hibás szalagvezetőket ki kell cserélni
- Az új szalagot a felszerelés előtt meg kell vizsgálni, ellenőrizni kell a forrasztást, a fokok élezését; a fogterpesztés egyenletességét.

A fűrészszalag helyes felszerelése

- a fűrészszalagot úgy kell felszerelni, hogy a fogak túlnyúljanak a fűrész tárcsa palástján és ez a helyzet munka közben se változzon meg,
- a szalagot annyira kell megfeszíteni, hogy munka közben oldalirányú kilengése ne legyen,
- ügyelni kell arra is, hogy a szalag túlfeszítve se legyen. Akkor megfelelő, ha kézzel kb. 5 mm-re lehet benyomni (a műszaki dokumentációnak kell tartalmaznia a pontos értéket),
- a szalagvezetőket pontosan kell beállítani, és erősen rögzíteni
- A védőberendezések állapotát, megfelelő rögzítését
- Vezetővonalzó beállítását; rögzítettségét.
- Ellenőrizni kell, hogy a gép biztonságos kiszolgálásához rendelkezésre álljon megfelelő szabad terület.
- Körültekintően meg kell győződni arról, hogy a gép indításával senkit sem veszélyeztet.

Mind az alsó, mind a felső tárcsát mindkét oldalról védőburkolatokkal kell ellátni. A szalagfűrész fel- és lefelé mozgó részét (szalag) végig burkolni kell. Az alsó vezetőtárcsának burkolata olyan legyen, hogy a fűrészpor kiesését ne akadályozza. Fontos, hogy a szalag munka közben ne mozdulhasson el úgy, hogy a fogak a tárcsapaláston fussanak, mert ez csökkenti a szalagnak a tárcsa felé eső oldalán a terpesztés mértékét. Ezenkívül ha a fűrészfogak ráfutnak a tárcsára - amellett, hogy erősen kopnak - a tárcsa felületét is felsértik és a fűrészszalag további sima felfekvése ezzel lehetetlenné válik

Amennyiben a munka megkezdéséhez minden szükséges feltétel biztosított, kizáró ok és veszélyhelyzet nem áll fent, a személyi feltételek biztosítottak, úgy a gép működésbe hozható.

Minden fűrészcsere után a tárcsa többszöri lassú körülforgatásával meg kell győződni a szalag sima futásáról és megfelelő, biztos felfekvéséről. A fűrészszalag megfeszítésének biztosítani kell a fűrész megfelelő merevségét és a tárcsákon való normális mozgását. Gyenge megfeszítés esetén a fűrészszalag lecsúszik a tárcsákról,

ami balesetveszélyes. A fűrészszalagot nem szabad túl erősen sem meg feszíteni, mert a fűrészelés közben fellépő hirtelen terhelésváltozások káros feszültségeket és a fűrész szakadását idézhetik elő.

A szalagfűrészlap vezetőit (görgőit), valamint a védőkengyelt a vágási magasságnak megfelelően kell beállítani. Az asztalos szalagfűrészgépeken a védőkengyel és a vágandó anyag között legfeljebb 2 cm hézag lehet. Az asztallapban elhelyezett vezető az asztal felső síkjából nem állhat ki. Szalagfűrészgépen két vagy több sorban egymásra rakott anyagot csak akkor lehet hasítani vagy darabolni, ha az anyagok billenés- és csúszásmentes felfekvése és egyidejű elötölása biztosítható. Ebben az esetben alapvető feltétele, hogy a faanyag két, egymással párhuzamos síkfelülettel rendelkezék.

A szalagfűrészlapokat szállítani és tárolni csak karikába hajtott állapotban vagy a fogakat elfedő élvédővel ellátva szabad. 50 kg-nál nehezebb anyagok, munkadarabok megmunkálásakor mind az adagoló, mind az elszedő oldalon görgős vagy sima állványt kell alkalmazni alátámasztásként

A főkapcsoló bekapcsolása után a gépen levő kezelő kapcsoló zöld színű gombjával a gépet működésbe hozzuk. Megmunkálás közben a gép kezelőjére vonatkozó előírások:

- A kézi elötölésnél a fűrészszalagot legfeljebb 50 mm-ig lehet kézzel megközelíteni, ezen belül tolófával kell az anyagot továbbítani.
- A gép leállítása után a még forgásban lévő fűrészlapot kézzel, vagy egyéb eszközzel fékezni tilos!

7. Üzemzavar elhárítás

A berendezést vészhelyzetben le kell állítani.

A piros kezelőgomb benyomásával a gépet üzemen kívül helyezzük, főkapcsolóval áramtalanítunk.

Mechanikai és elektromos hibákat csak megfelelően képzett szakember végezheti el. Javítás alatt a gépre BEKAPCSOLNI TILOS feliratú táblát kell jól látható helyen a főkapcsolóra helyezni.

Különböző szerszámok, tartozékok, berendezések le és felszerelése, beállítása során a dolgozó veszélyzónába kerül és ott végzi munkáját. A balesetek megelőzése céljából csak áramtalanított állapotban lehet a javítási műveleteket elvégezni.

Elhasználódott, vagy sérült védőberendezést azonnal ki kell cserélni, vagy megjavítani.

8. Karbantartás

Műszak befejezését követően a gépet üzemi kapcsolóval kell leállítani és a főkapcsolóval áramtalanítani.

A gépet le kell tisztítani a forgácstól, portól és azt a munkaterületről el kell távolítani.

Alapanyagokat, félgyártmányokat az erre kijelölt helyen rakatolva rendbe kell hagyni.

Védőeszközök karbantartásnál:

- védőkesztyű,
- porvédő maszk